SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 212. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 4, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЛИСТОПАДА 1987 Ч. 212. РІК XCIV.

…і взяли участь у Братському конґресі Ню Джерзі

Конґрес вітає д-р І. Флис який теж очолює нюйоркський Братський конґрес.

Атлантик Сіті, Н. Дж. — В днях 8-9-го жовтня ц.р. відбувся тут 54-ий з черги Братський конґрес, стейту Ню Джерзі, в якому взяли участь представники 45 братських організацій.

Український Народний Союз був репрезентований головним предсідником д-р Іваном Флисом, головним касиром Уляною Дячук і головним радним Андрієм Кейбідою, який є членом екзекутиви Братського конґресу. Крім того в панелях брали участь Микола Бойко, координатор забезпечення в УНС, Михайло Стецина, Генрі Флойд, директор продажу забезпечення і Андрій Воробець, координатор братської діяльности УНС.

В часі бенкету, який відбувся вечером 8-го жовтня 110 присутніх представників братських організацій привітав мейор Атлантик Сіті, Джеймс Юзрі. У ранішій сесії другого дня Конґресу на пленумі промовляв д-р І.Флис, який є президентом нюйоркського Братського конґресу. Він вказав на співпрацю поміж усіми братськими організаціями і повне зрозуміння життя і дії цих організацій.

М. Бойко був модератором панелю „Успіх продажу у братських організаціях", в якому також брав участь М. Стецина.

Головний касир УНС У. Дячук дала доповідь про історію братських організацій і користі, які мають з них члени громади, зокрема підкреслюючи братську, освітню, культурну і харитативну діяльність союзів.

На закінчення конґресу обрано його провід на 1987-88 роки. До нього увійшов знову головний радний А. Кейбіда. Конґрес очолив Аллан Берґер з організації Роял Арканум.

НА ПРОЦЕСІ І. ДЕМ'ЯНЮКА ПОЧАВ СВІДЧИТИ Н.ТОЛСТОЙ

Єрусалим, Ізраїль (АН-ЧЕЙН, тел.). — Ніколай Толстой, російський історик, нащадок славного письменника Лева Толстого, почав тут у понеділок, 2-го листопада, свідчення в користь Івана Дем'янюка, подаючи під опитом адвоката Йорама Шефтеля історичне тло з часів Другої світової війни.

Н. Толстой, який народився в Англії в 1935 році і там постійно проживає, здобув вищу освіту в Трініті коледжі в ділянці новітньої історії, спеціялізуючись зокрема у подіях Другої світової війни. Він є автором трьох дуже ґрунтовних праць п.н. „Секретна війна Сталіна", „Міністер і масакри" і „Жертви Ялти". Н. Толстой зокрема спеціялізувався в питанні насильної репатріяції втікачів до СССР у перших роках після закінчення війни.

Свідок ствердив, що справу репатріяції вирішили голови чотирьох держав на конференції в Ялті, в 1945 році, дозволяючи Совєтському Союзові репатріювати з поваленої Німеччини всіх тих осіб, які до 1939 року були совєтськими громадянами. На його думку всіх репатрійованих осіб — добровільно і насильно — було біля 2,270,000.

Н. Толстой подав цілий ряд цитат із свідчень старшин американських, британських і французьких збройних сил, які окупували Західню Німеччину і подав фота з випадків самогубств, говорив про страх, який панував серед втікачів по таборах, підтвердив буденне явище фальшування документів і особистих даних під час т.зв. скрінінґів працівниками ІРО, і відтак УНРРА, які, за поданими свідченнями, збагнувши ситуацію, часто самі намовляли неохочих репатріюватись подавати фальшиві документи щоб зберегтись від смерти чи заслання в Сибір. Заперечуючи деякі твердження свідків прокуратури, Н. Толстой подав докази розстрілів, а то й групових масакр, наприклад, власовців в Одесі в 1945 році.

Н. Толстой ствердив, що усний наказ головнокомандуючого військами альянтів ген. Двайта Айзенгавера дещо спинив насильну репатріяцію, але йому відомі випадки того явища в 1947 році, а то й в 1949 і 1950 (Італія). Він пригадав, що совєтська репатріяційна комісія перебувала у Франкфурті ще в 1949 році.

У дальшому Н. Толстой розповів про створення РОА, встановивши офіційне проголошення на листопад 1944 року в Празі, Чехо-Словаччина.

Але фактично ще в 1943 році деякі російські вояки, включно зі старшинами носили на рукавах позначення „РОА" і Н. Толстой подав кілька знімок — ген. Жиленкова і полковників Боярського і Кроміяда, ген. Малишкіна в Парижі, інтерв'ю із одним старшиною — всі з 1943 року.

Під кінець своїх свідчень першого дня Н. Толстой почав говорити про створення Дивізії „Галичина" як бойової формації в Нойгамері в 1944 році, про битву під Бродами та про переформування дивізії після Бродів. Він мав продовжувати наступного дня.

ПРОЗІРКИ З УКРАЇНИ

Гартфорд, Конн. — 93-ий Відділ СУА влаштовує вечір висвітлення озвучених прозірок з подорожі по Україні. Ці прозірки були зроблені журналістами американського журналу „Нешенел Джеографік", офіційною перекладачкою якого була Таня Д'Авіньйон. У неділю, 15-го листопада, о год. 5-ій по полудні в Українському Народному Домі буде нагода вітати Т.Д'Авіньйон з прозірками.

М. ҐОРБАЧОВ ОБВИНУВАЧУЄ І ВИПРАВДУЄ Й. СТАЛІНА

Москва. — У понеділок, 2-го листопада, тут відбулися урочисті збори, присвячені 70-річчю Жовтневої революції. На зборах з промовою, що тривала 2 години 41 хвилину, виступив генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов. Він назвав „нелюдськими і непростимими" злочини Йосифа Сталіна проти народу і разом з тим виправдав диктатора, який, за словами М. Ґорбачова, врятував ленінізм у 20-ті роки і провів індустріялізацію країни за короткий період.

М. Ґорбачов виступив проти тих, хто намагається вичеркнути неґативні сторінки з історії країни, ніби нічого страшного не відбувалося. „Ми не можемо схвалити подібного, — говорив совєтський лідер. — Це буде неповагою до історичної правди, неповагою до пам'яти тих, хто впав жертвою безправ'я.

Однак далі, всупереч загальновідомим фактам, генеральний секретар твердив, що при Сталіні загинуло „багато тисяч", хоч загинули мільйони і мільйони. Ґорбачов визнав: „У нас є документи, які свідчать, що Сталін знав про злочини".

Говорячи про соратників Леніна, знищених Сталіном, Ґорбачов ясно дав зрозуміти, що офіційна совєтська історія навряд чи реґабілітує Троцького і Бухаріна. А ось Сталін, як сказав Ґорбачов, „вніс неоцінимий вклад у створення індустріяльного суспільства".

Ґорбачов оголосив про створення партійної комісії, яка займеться справами реґабілітації жертв сталінського терору.

У своїй промові совєтський лідер приділив багато уваги й іншим справам. Зокрема, він говорив про „перебудову" і про відносини зі З'єднаними Стейтами. В першому випадку генсек перестерігав як проти сповільнених темпів перебудови, так і проти її форсування. Він сказав, що реформи повинні бути поступовими. Він назвав „небезпечними" тих керівників, які не впевнені в успіху „перебудови". Це було сприйнято як натяк на секретаря московського міського комітету партії Боріса Єльцина, який збунтувався на недавньому пленумі ЦК.

Ґорбачов заявив, що під час чергової зустрічі з президентом ЗСА Роналдом Реґеном він знову порушить справу про зброю в космосі. Тим самим він дав зрозуміти, що знову вимагатиме від ЗСА відмови від стратеґічної оборонної ініціятиви. У промові Ґорбачова містився також натяк на четверту зустріч на вершинах. З цього можна зробити висновок, що Ґорбачов збирається приймати Реґена у Москві у першій половині наступного року.

Вніс Ґорбачов ясність і в суть походження кризи на світових фінансових ринках. В той час, як всі економісти вільного світу б'ються над питанням, чому протягом одного дня (19-го жовтня) курс акцій на Нюйоркській біржі впав зразу на 508 пунктів, совєтський генсек знайшов відповідь. У цьому, виявляється, винні ті, хто витрачає більйони долярів на оборону, тобто уряд З'єднаних Стейтів.

Д. ШІАОПІНҐ ЗРЕЗИҐНУВАВ І ЗРОБИВ МІСЦЕ ДЛЯ МОЛОДИХ

Пекін, КНР. — Некоронований керівник Китайської Народної Республіки Денґ Шіаопінґ уступив із свого дотеперішнього посту в керівництві китайської комуністичної партії, закликав старших членів керівництва піти його шляхом і дати місце для молодшої генерації.

Перехід на пенсію довголітнього китайського керівника, який започаткував далекойдучі реформи в Китаї, був передбачений багатьма політичними спостерігачами й аналітиками, хоч ніхто не був стовідсотково певний, що він зрезиґнує поки не закінчиться 13-ий з'їзд компартії і офіційно не буде проголошено нового складу Політбюра і Центрального Комітету компартії. Такий з'їзд закінчився в неділю, 1-го листопада ц.р., опубліковано 172 членів ЦК і між ними немає прізвища Д. Шіаопінґа.

Не треба, очевидно, виключати, що нові керівники будуть користуватися порадами Шіаопінґа і його довголітнім досвідом у веденні політичних й економічних справ країни-кольоса, але офіційно він перестав функціонувати, як виборний керівник компартії.

Новообраний Центральний Комітет покличе тепер до життя Політбюро і нового генерального секретаря ЦК КПК. Найбільші вигляди на цей пост має дотеперішній прем'єр-міністер Зао Зіянґ. Склад Політбюра і прізвище нового генерального секретаря буде проголошене у перших днях цього тижня.

З відходом 83-річного Д. Шіаопінґа і шістьох інших членів керівництва старшого віку, які ще пам'ятають початки приходу комуністів до влади в 1949 році і еру Мао Зедонґа, Китайська Народна Республіка дістала нових молодших і краще едукованих керівників, які напевно більш ефективно керуватимуть країною і започаткованими політичними й економічними реформами, а зокрема перебудовою та модернізацією індустрії та сільського господарства, які мають в майбутньому запевнити вищий рівень життя для китайського народу. Найчисленніша китайська комуністична партія нараховує тепер 46 мільйонів членів.

Дипломати і політичні спостерігачі в Пекіні переконані, що Д. Шіаопінґ, якого тут вважають архітектом нової китайської політики й економічної перебудови, позбувшись партійного навантаження, зможе тепер присвятитись повністю реалізації його власних плянів, використовуючи при тому свою популярність серед партійного керівництва і народу.

ЗАПЛЯНОВАНІ ВЕЛИКІ ЗМІНИ В КАБІНЕТІ Р. РЕҐЕНА

Вашінгтон. — Поінформовані особи заявляють, що ще в цьому і на початку наступного тижня наступлять великі зміни в кабінеті президента Роналда Реґена. Наприклад, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер бажає покинути свій пост на власне бажання, зглядно з особистих мотивів, кажуть через хворобу і поганий стан здоров'я дружини. На його місце, згідно з цими ж інформаціями осіб з Білого Дому, мав би прийти Френк С. Карлуччі, дотеперішній головний дорадник Президента у справах крайової безпеки, який був заступником секретаря оборони в роках 1981 і 1983; генерал лейтенант Колін Д. Повелл, який є заступником Ф. Карлуччі на пості дорадника, мавби перебрати пост головного дорадника Р. Реґена у справах крайової безпеки, маючи добрий досвід і практику з дотеперішньої праці. Обидва — Карлуччі і Повелл — були близькими співробітниками К. Вайнберґера на протязі років.

Наступила також зміна в Департаменті праці. Як відомо, дотеперішній секретар Департаменту праці Вілліям Е. Брок зрезиґнував із свого посту, щоб перебрати керівництво передвиборчою кампанією сенатора Роберта Дола, який проголосив свою кандидатуру на президента у виборах 1988 року. На його місце президент Р. Реґен назначив Анн Дор МекЛаклин, колишнього заступника секретаря Департаменту внутрішніх справ. Таким чином МекКлаклин буде найвищої ранґи жінка в Адміністрації Р. Реґена. А. МекКлаклин виконувала різні завдання в Адміністрації і вже не раз її прізвище згадувалось при різних нагодах, але до формальної номінації не доходило. Новий секретар Департаменту праці народилась в 1941 році в Чатгем, Ню Джерзі. Її муж Джан є редактором журналу „Нешенел Рев'ю" у Вашінґтоні, консервативного видання і часто виступає на телевізійних програмах з політичним забарвленням.

Поголоски про резиґнацію К. Вайнберґера поширювались у Вашінґтоні вже віддавна, але офіційні представники Адміністрації їх заперечували, щоб не створювати непотрібної атмосфери. Заперечував чутки також сам Вайнберґер. Але у понеділок, 2-го листопада він і представник Пентагону Фред Гоффман не заперечили і не потвердили інформацій про поголоски. Деякі особи з Адміністрації кажуть, що К. Вайнберґер вже зрезиґнував, щоб присвятити більше часу своїй тяжко хворій на рака дружині, але Адміністрація, зглядно президент Р. Реґен, не полагодивши ще усіх формальних справ, не спішаться з офіційним повідомленням.

Вшанували д-ра В. Шандора

Ню Йорк (С.І.). — В суботу, 17-го жовтня ц.р., в залі ООЧСУ Громадський комітет для відзначення 80-річчя з дня народження та 55-річчя громадської праці д-ра Вікентія Шандора улаштував ювілейну зустріч-бенкет в пошану ювілята.

В 6-ій годині вечора святочно удекоровану залю виповнили близько 90 запрошених осіб — рідня ювілята, близькі приятелі-земляки, представники різних українських організацій і установ Ню Йорку. Ювілейну зустріч-бенкет відкрив вступною промовою голова комітету інж. Михайло Шпонтак, а потім передав ведення всієї програми мґрові Імре Кардашинцеві.

Д-ра Шандора з дружиною Оксаною зустріли присутні дружнім „Многая літа", а внуки вручили дідусеві букет троянд. Головними точками вечора були: доповідь голови НТШ д-ра Ярослава Падоха про життя й діяльність ювілята, слово привіту від імені Уряду УНР в екзилі виголосив заступник голови уряду проф. Іван Самійленко, а після нього вітали представники від УККА, СКВУ, Літературно - Мистецького Клюбу, Карпатського Союзу, д-р Володиир Жила, член Уряду УНР та інші. Зачитано також письмові привіти від Президента УН Республіки в екзилі Миколи Лівицького, Митрополитів Мстислава і Стефана Сулика та інших організацій і приятелів.

Спів Романа Левицького, супроводжуваний чудовими звуками бандури, пригадав присутнім тугу і радість рідних Карпат. Заключною точкою програми була промова самого ювілята, який коротко переповів про свою юність, студентські роки, працю для рідної карпатсьої держави у Празі, а потім роки еміґраційщини. Д-р Шандор зокрема зупинився на його дослідній науковій та літературній праці та повідомив присутніх про уже викінчені ним у трьох томах спогади, а також про його теперішню діяльність в Уряді УНР в екзилі. Присутні нагородили ювілята гарячими оплесками.

Зустріч з заслуженим ювілятом закінчилась співом „Многая літа", подякою всім гостям, стиском рук та щирим побажанням ювілятові багато здоров'я та многії літа дальшого служіння українському народові.

БАЛЬ У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Тут в приміщеннях Стовфер тавер сиіті Плаза готелі, при 24 Паблік Сквер, в суботу, 7-го листопада ц.р., відбудеться баль, що його влаштовує курінь пластунок „Буриверхи". Коктейл о год. 7-ій, вечеря в год. 8-ій, а початок забави при звуках оркестри „Темпо" о год. 9:30 вечора. Вступ 45 дол. Студенти 25 дол. Вступ на забаву тільки для студентів 10 дол. Стрій вечірній, а за запрошеннями слід телефонувати на число (216) 651-8730.

Греція нарікає на чорнобильську радіоактивність

Лондон. — Аґентство Ассошіейтед Пресс інформує з Лондоу, що грецький уряд прем'єр-міністра Андреаса Папендреу нарікає на чорнобильську радіоактивність, яка після катастрофи в Україні 26-го квітня 1986 року продісталася на територію Греції і її наслідки відчуваються до сьогодні. Досі, як інформують установи в справах здоров'я Греції, 2,500 жінок мусіли піддатись абортам тому, що радіяція до тієї міри вплинула на вагітних жінок, що діти напевно народилися б каліками.

Британський медичний журнал, покликаючись на інформації Міжнародної атомової аґенції, твердить, що після катастрофи в Чорнобилі від 100 до 200,000 жінок піддались абортам на рекомендацію лікарів-спеціялістів у західніх країнах, — пише журнал у виданні з 31-го жовтня цього року.

Лікарі з університетської медичної школи в Атенах, Греція, потверджували, що в тій країні майже цілий рік після катастрофи панувала свого роду паніка серед жінок, які сподівалися дітей, а ті молоді подружжя, які плянували мати дітей, тимчасово відмовлялися від плянів, очікуючи на наслідки впливу чорнобильської радіоактивности. Після кількадесятьох народин калік у другій половині 1986 року ,паніка серед молодих подруж набрала максимальних розмірів. В тому самому часі збільшились аборти у шпиталях і приватних лікарнях, числа яких годі встановити, бо не всі жінки бажали бути зареєстровані. Народини в Греції впали в січні 1987 року із сподіваних 9,100 до 7,032. Отже приблизно 23 відсотки вагітних жінок, побоявшись ризика народити пошкоджену радіяцією дитину, зрезиґнували з народин і піддались абортам.

Офіційні речники уряду і міністерство здоров'я та організації охорони родин заявили, що немає захорони перед атомовою радіяцією, бо вона, практично беручи, є всюди, а найбільше в молоці, ярині, овочах, м'ясі тощо і її уникнути майже неможливо.

Грецькі чинники висловили співчуття населенню Совєтського Союзу і близьких до Чорнобиля країн, у яких ситуація мусіла бути катастрофальна.

ВИСТАВКА Т. ВИРСТИ

Ню Йорк. — Тут в приміщеннях Об'єднання Мистців Українців в Америці, при 136 Друга авеню, о год 1-ій по полудні у неділю, 8-го листопада ц.р., відбудеться відкриття виставки картин Темістокля Вирсти. Виставка триватиме до 15-го листопада ц.р. і буде відкрита між год. 6-8-ою в будні та між 1-8-ою в суботи й неділі.

У СВІТІ

В КОМУНІСТИЧНИХ КРАЇНАХ, зокрема в Совєтському Союзі і сателітних державах Східньої Европи, розпочалась чергова брехлива пропаґандивна кампанія проти З'єднаних Стейтів Америки. Тим разом КҐБ й інші державні органи безпеки пустили в рух поголоски, що ЗСА, мовляв, масово привозять з країн Третього світу дітей до Америки і використовують їхні органи — очі, нирки, печінку, легені тощо — у своїх шпиталях. Одним словом, кажуть політичні пропаґандисти, ЗСА займаються вбивством в ім'я рятування своїх дітей. Повідомлення про це були поширені совєтським аґентством ТАСС, кубинським „Пренса Латіна", французькою комуністичною газетою „Юманіте", сандіністською газетою „Баррікада" і цілим рядом інших східньоевропейських газет та журналів. В інтерв'ю, яке дала газеті „Вашінгтон Таймс" заступник державного секретаря Кетлін Бейлі, говориться, що коли неправда появиться на „ринку" її тяжко зупинти. „Дивно тільки, що цю неправду підхопили засоби масової інформації комуністичних країн", заявила К. Бейлі.

В ЄРУСАЛИМІ ПОЯВИЛИСЯ тривожні інформації на сторінках ізраїльської преси про можливість погіршення американсько-ізраїльських відносин і зменшення Америкою фінансової допомоги для Ізраїля. Безпосередньою причиною погіршення відносин мала б бути нібито заява міністра оборони Їцака Рабіна, який критикував ЗСА за політику на Близькому Сході, зокрема у Перській затоці і позитивно висловився про СССР, країну, яка зуміла затримати холоднокровність і не заанґажувалась у війні по жадній стороні. Реаґуючи на заяву Ї. Рабіна, представники Білого Дому і Пентаґону заявили, що їм тепер відомо по чиїй стороні стіїть Ізраїль, і де подівається частина американської зброї, натякаючи, що Ізраїль перепродує модерну зброю, а може навіть протилетунські ракети „Стінґер" іранським фанатикам, прихильникам аятолли Хомейні.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, совєтський вчений Рональд Саґдєєв категорично відкинув раніше повідомлення в совєтській пресі, що віруса, який спричинює хворобу АІДС, випродукував у своїх лябораторіях Пентаґон в рамках підготови до біологічної війни. „Академія Наук СССР не має жадного відношення до таких вісток", — заявив академік Саґдєєв, який при тому підкреслив, що наукові установи не займаються такими „сенсаціями". Це скорше діло представників засобів масової інформації, які часто поширюють такі безвідповідальні справи. Західні політичні спостерігачі кажуть, що СССР мабуть хотів зняти із себе вину за поширення цієї пропаґандивної кампанії.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ сандіністського уряду в Нікараґуа призналося, що антикомуністичні повстанці контрас зістрілили військовий гелікоптер, так званий повітряний корабель, на якому було два пілоти і шість військовиків. Спочатку сандіністи повідомляли, що гелікоптер розбився у прикордонній полосі з Гондурасом.

ЧЛЕН МОСКОВСЬКОЇ ГРУПИ „Довір'я" Євгенія Добрянська повідомила кореспондента аґентства Ассошіейтед Пресс про арешт 35-ох осіб, які демонстрували в Москві, закликаючи до звільнення політичних в'язнів. Заарештованих пізніше звільнили, але списали особисті дані кожного з демонструючих, кажучи, що передадуть скаргу на них до прокуратури. Така демонстрація на підтримку політичних в'язнів відбулась також в Ленінґраді й інших більших містах СССР.

БІРЖА В НЮ ЙОРКУ, після декади великого росту, посилюваного колосальними прибутками, починає балянсуватись, але виглядає, що приходить закінчення доби великих прибутків, і надмірних винагород. Головний фінансовий урядник фірми І.Ф. Гаттон, Едвард Ліл заявив, що це є загальне „звуження" у всіх частинах фінансового світу, починаючи від зменшення персоналу до зменшення бюрових приміщень.

В Ню Джерзі померла В. Калин-Магмет

Савт Орандж, Н. Дж. — У понеділок, 2-го листопада 1987 року тут в ранніх годинах померла бл. п. Валя Калин-Магмет, акторка української сцени, відома із своїх виступів в багатьох громадах З'єднаних Стейтів Америки і Канади.

Панахида буде правитись в середу, 4-го листопада, о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Стайвезант авеню в Юніон, Н. Дж.; похорон в четвер, 5-го листопада, о год. 9:30 рано до української католицької церкви св. Івана Хрестителя при 719 Санфорд авеню в Ірвінгтоні, а опісля на цвинтар св. Духа в Істон, Па.

У глибокій жалобі залишились: муж Степан Магмет, кузини — Тамара Затурська-Юрчак, Роман Яцушко, Любов Шегедин, Володимир Еліїв з родинами та ближча й дальша родина в Україні і в Австралії.

В АМЕРИЦІ

ТЕЛЕВІЗІЙНА МЕРЕЖА Ен-Бі-Сі, після закінчення найдовшого досі страйку робітників пера, продуцентів, режисерів і техніків почне переводити в життя свої нові пляни метою яких є зменшити значно свій персонал до кінця 1988 року.

МАЙКЛ ДІВЕР, КОЛИШНІЙ дорадник президента Роналда Реґена, суд над яким за кривоприсягу розпочався 27-го жовтня ц.р., опинився в лікарні, бо має ниркове каміння. Речник лікарні Джорджтовнського університеу Майкл Марекі заявив, що Дівер знаходиться у задовільному стані, але лікарі не можуть точно устійнити час його перебування в лікарні. Рендал Тирк, один з адвокатів Дівера, сказав, що суд над Дівером прийдеться відкласти до часу його видужання.

У СВОЇЙ ПРОМОВІ В Гілтон готелі в Ню Йорку Джін Киркпатрик, колишній головний делеґат ЗСА до Об'єднаних Націй заявила, що жінки повинні включатися в змагання за номінації на високі урядові пости. Вона уважає, що вже найвищий час щоб жіноцтво включилося в американську політику з більшим розмахом. „Кандидатура жінки у виборах 1988 року була б доброю для цілости суспільства, а не тільки для жіноцтва", — сказала д-р Киркпатрик.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конференція на вершинах таки відбудеться

Тиждень тому вся преса в Америці і широкому світі розписувалася про нібито вже напевне устійнену зустріч президента Реґена з генеральним секретарем компартії СССР, насправді кремлівським диктатором Міхаїлом Ґорбачовим. Державний секретар Джордж Шулц полетів до Москви і мав — читали ми у пресі — „дуже успішні" та „ділові" розмови з совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шаварднадзе. Вони мали виготовити деталі цієї нової конференції на вершинах. Але після авдієнції Шулца у самого Ґорбачова і розмови з ним — Шулц несподівано проголосив, що Ґорбачов узалежнює підписання з Америкою договору про редукцію ракет з атомовими головками від „концесії" збоку Америки, якщо має бути зречення з пляну винайти оборонну протиракетну ракету вистрелювану в космосі. Зцієї самої причини Ґорбачов зірвав був зустріч з Реґеном в Ісляндії в жовтні минулого року. Але знову в три дні після того ніби банкрутства заходів про підписання договору, який припинив би перегони у збоєнні між двома супертугами, до Вашінґтону несподівано прилетів Шеварднадзе і в минулу п'ятницю, 30-го жовтня 1987 року, президент Реґен у товаристві державного секретаря Шулца і Едуарда Шеверднадзе проголосив на пресовій конференції, що Шеварднадзе привіз йому, Реґенові, листа від Горбачова, в якому Ґорбачов приймає давні запросини приїхати до Вашінґтону і що він приїде туди 7 листопада ц. р. на два-три дні, під час яких буде підписаний перший в історії договір не про обмеження, а про редукцію одного роду стратегічної зброї. Ідеться про ракети на середню віддаль, що їх мають обидві сторони знищити. Залишається ще справа „верицікації", себто способу перевірювання, що обидві сторони дотримують постанови того договору. Водночас Реґен повідомив, що він сам полетить в першій половині наступного року до Москви, де вірогідно буде підписаний новий договір про скасування ракет на далеку віддаль.

Журналісти на минулотижневій п'ятницевій пресовій конференції запитували Реґена, чому, з якої причини, Ґорбачов так раптово змінив думку і рішився таки прибути до Вашінґтону. Запит не був дуже мудрий. Бо даний журналіст повинен був знати, що авторитетну відповідь на його цікавість може дати тільки Ґорбачов, а не Реґен. Президент Реґен як і кожний із нас може тільки здогадуватися, про причини змінливости настрою і постанов совєтського диктатора. Найперше насувається здогад, що Ґорбачов переконався, що натиском, шантажем, не можна нічого зискати в Америці за президентури Реґена. Реакція Реґена, Шулца і речників Конґресу на відмову Ґорбачова приїхати до ЗСА на зустріч із Реґеном була така, що всі вони зрушували байдуже раменами. Офіційно, прилюдно, Реґен заявив: „Просимо нас не підштовхувати". Це була дуже делікатна заява, бо насправді це не було підштовхування, а шантажування Америки. І воно не вдалося.

Друга причина приїзду Ґорбачова — ця сама, про яку давно була мова на сторінках усієї преси вільного світу: Ґорбачову потрібний обов'язково доказ для Політбюра, що він вміє договоритися з Америкою про новий детант, а той детант необхідний йому, щоби могти переводити свої реформи „гласности" і „перестройки", які реалізується черепашиною ходою.

Запитаний журналістом, чому Ґорбачов буде в Америці тільки так коротко і тільки у самому Вашінґтоні, коли Реґен висловлював був готовість показати йому свою фарму у Каліфорнії, Президент відповів дипломатично, що видно тепер Ґорбачов має важливіші справи у Москві і для ближчого пізнання Америки прибуде іншим разом. Ліберальний „Ню Йорк Таймс" з суботи минулого тижня дав свою інтерпретацію, що ніби своєю довшою візитою Ґорбачов не хоче підвищити популярність Реґена — арґумент цілком неповажний. Хрущов роз'їздив довго по всій Америці, захоплювався високою американською кукурудзою, але ця його візита була зовсім непотрібна Д. Д. Айзенгаверові для власної реклями в американському народі. Зате насувається інший, більший логічний і вірогідний здогад: позиція Міхаїла Ґорбачова в компартії СССР не є аж така сильна і певна, щоби він міг спокійно, не втрачаючи доброго сну, виїздити з СССР на довший час. Пам'ять про скинення Хрущова під час його перебування на відпустці в Криму занадто свіжа і повчальна.

Поворот біржі до нормального стану і приїзд Ґорбачова — піднесуть в очах маси сірих громадян шанси Республіканської партії.

С.В.

„Гласність" — пропаґандивний маневр

I.

Західні, а зокрема американські знавці Совєтського Союзу, захоплюються ґорбачовською політикою „гласности" й „перестройки" всього політичного, а зокрема господарсько-економічного життя у совєтській імперії.

Політика комуністичної партії завели імперію у сліпий кут. Теорія Маркса-Леніна збанкрутувала на цілій лінії. Уже вистачило б часу впродовж 70-ти років показати в практиці її життєспосібність та здійснити вічно обіцюваний рай на землі своєму населенню. Одначе з цих обіцянок нічого не сповнилося у цих 70-ти роках існування СССР.

Життя показало нездійснимість в практиці цеї утопійної Марксо-Ленінської теорії. Незбиті життєві факти підтверджують безглуздя цієї теорії.

Росія колись, до Першої світової війни, не тільки, що була самовистачальною у прохарчуванні свого населення, але була однією з держав, що експортувала в Західню Европу та інші країни надпродукцію хліба, цукру та інші харчові продукти. А як же є сьогодні?

Сьогодні, країна необмежених просторів, країна найкращого чорнозему, мусить імпортувати мільйони тонн збіжжя з-за кордону, (ЗСА, Канада, Арґентина, Бразилія, Австралія) щоб сяк так прохарчувати своє населення. А вже й поготів і мови нема про заспокоєння своїх жителів найконечнішими предметами щоденного вжитку. Такої мешканевої кризи як в СССР немає, здається, ні в одній цивілізованій країні, де б в одній кімнаті мусіло проживати кілька родин з користуванням спільної кухні. Коли одружується молода пара, вона місяцями мусить вичікувати на приділення їй якоїсь кімнати. Медична опіка більш як недостатня. Буває, що тяжко хворі особи, прийняті до шпиталю, мусять перебувати в коридорах і по кілька днів, щоб дістатися до шпитальної кімнати для конечного лікування. Гігієнічні умовини незадовільні. Дуже часто бракує теплої біжучої води.

Тоді коли пересічний вік життя людини на Заході стало збільшується і тепер доходить до 77 років життя, в СССР навпаки вік скорочується до яких 66 років.

Статистичні дані майже в кожній ділянці життєвих потреб населення у порівнянні зо західніми країнами промовляють у некористь СССР.

Єдиною ділянкою, в якій СССР дорівнює, а то й переганяє Захід — це тяжка воєнна індустрія. Дістається це коштом нужденного життя широких мас населення СССР та тяжкою невільничою дармовою працею тисячів в'язнів, запроторених у невільничі ҐУЛаги за те тільки, що вони домагаються від совєтського уряду, щоб він поступав згідно зі законами своєї власної конституції.

В органі комуністичної партії СССР „Правда" з 27-го вересня 1987 року ч. 270, з приводу 70-ліття існування СССР, появилася редакційна стаття п.н. „Нерушимая дружба народов", яка між іншим пише: „Великий жовтень заклав основи для вирішення національного питання в нашій країні. Один із перших декретів радянської влади — декларація прав народів Росії — проголосив рівність і суверенність народів країни, їх право на самовизначення, скасував усі й всякі національні привілеї і обмеження, гарантував свобідний розвиток усіх національних меншин жителів Росії". Це теорія-блахман. А що ж в практиці?! В практиці режим застосував найбезоглянднішу русифікацію, найбільш негідний московський шовінізм. Навести приклади? А ось тільки деякі: у столиці Білорусі-М'єнську немає ні одної школи з білоруською мовою навчання. У Києві, столиці України, на кількасот російських шкіл імперія дозволила на існування приблизно 30-ти українських шкіл. Генеральний секретар (голова) української „самостійної" і „суверенної" української держави, користується виключно російською мовою.

У продовженні згаданої статті у „Правді" пишеться: „послідовною роботою партії зформувалася ідейнополітична одність совєтського народу... В широких масах закріпився ленінський дух інтернаціоналізму. Але разом з тим останнім часом з'явилися тенденції, які не можуть не викликати тривоги. Почалися спроби під плащиком звороту до національних традицій представити в ідеалістичних тонах реакційні пережитки, протиставні нашій ідеології, а в дійсності антигуманні і антинародні...

...З арсеналу пропаґандивних засобів виносяться арґументи про мітичні кривдження окремих націй, про русифікацію національних окраїн... Завданням всіх наших пропаґандивних кадрів арґументно й переконливо демаскувати ці видумки..."

Закінчення буде.

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

II.

У Перській затоці нині є великі резерви нафти світу. На 20 держав світу найбільших продуцентів нафти, в січні ц.р., там найбільші резерви мали Савдійська Арабія — 167 більйонів барилок, на другому місці Кувайт — 95 біл. барилок, на третьому СССР — 59 біл. барилок, на четвертому Мехіко — 55 більйонів барилок, на восьмому ЗСА — 27 більйонів барилок, на 17-му Канада — 7 більйонів барилок, найменше Єгипет — 3.5 більйона барилок нафти. Останньо Савдійська Арабія покинула ОПЕК, через великі втрати і на будуче буде самостійно продукувати і продавати нафту. ОПЕК нині у клопоті — будучність захитана, наступна конференція має бути в грудні. Продукція, експорт і ціни захитаються, бо запотребування Японії, Европи і ЗСА впали на 15 відсотків (мають впасти до наступного літа), що спричинить спад цін на 20 відсотків. Захитав ціну на нафту спад на вартості доляра, тому що торг нафтою відбувається доляром і деякі держави втратили до 65 відсотків. Найбільше втратив Іран через семилітню війну і сьогодні потребує твердої валюти (доляра) для купна зброї і харчів.

Доляр далі тратить на вартості; за останні два роки 45 відс. до єни і марки, а через зростаючу інфляцію піднесено дискантову стопу з 5.5 до 6 відс., рівно ж три найбільші американські банки піднесли трьома наворотами відсоткову стопу до 9.75 відс. Через слабий доляр цього року збільшилася туристика. ЗСА по кінець серпня звиділо 27 мільйонів туристів, головно з Японії і Европи — до кінця року може звидіти до 30 мільйонів. Подорожували і американські громадяни, головно до Европи — Великобританії, Німеччини і Совєтського Союзу. Великобританію ц.р. звиділо 40 відсотків більше ніж минулого року, а Совєтський Союз-125,000 (минулого року всього 50,000) видно хотіли переконатись у „гласності", „перестройці" й „демократії" в економічних змінах, які роздувають американські ліберали і деяка преса. Після 20-ти місячних посилених нарад-торгів ЗСА і Канада погодилися на вільний від мита десятилітній торговельний обмін, який стане активним з першим січня 1989 року, після затвердження канадським парляментом і американським Сенатом. У Канаді опозиція — Ліберальна партія не вдоволена з договору. Договору. Договір посилить економію обох країн і сильно збільшить затруднення. Комерційний уряд подає, що за минулий рік торговельний обмін з Канадою був на загальну суму 135 більйонів дол., Канада бо є одним з передових торговельних партнерів Америки.

Сьогодні йдуть переговори відносно вільної торгівлі між ЗСА і Мехіко. Останньо сильно зросли торговельні зносини з Іраком, на четвертому місці після Канади, Савдійської Арабії і Кореї. Ізраїльський уряд одним голосом (12 на 11) на вимогу американського уряду рішив припинити будову нового літака-бомбовика „Лаві" через великі кошти (вже 1.5 більйонів дол.), а купити більше американських винищувачів типу „Ф-16", що стрінулося з протестами і демонстраціями робітників і військовиків; забувають при тому, що без американської економічної і військової допомоги Ізраїль не проіснував би ні одного дня. Нині економічний стан поправляється, інфляція спадає, затруднення зростає. На випадок війни Ізраїль найкраще забезпечений з усіх держав світу. Там поверх 4 мільйони масок проти хемічної війни, багато схоронищ (для всіх громадян) проти радіяції — атомової війни. Останньо уряд відкинув пропозицію СССР в цілі нав'язання дипломатичних зносин.

Страйк 250,000 чорних робітників у копальнях золота Південної Африки, які вимагали 30 відс. підвишки, по трьох тижнях закінчився. Під час демонстрацій дев'ять робітників згинуло, поверх сотні — ранених. Уряд спочатку звільнив провідників юній і понад 45,000 робітників, але вкінці пішов на уступки, бо копальні золота дають 25 міл. долярів денного доходу, а 60 відс. річного доходу. (Південна Африка є на третьому місці щодо продукції золота); уряд дав робітникам 22 відс. підвишки платень і деякі бенефіти. Чорний робітник перед страйком діставав 125 дол. на місяць, а білий чотири рази більше. За час страйку уряд втратив 15 більйонів дол., а робітники по 2.5 мільйона дол. денно. Південну Африку покидає щораз більше компаній світу. Цього року покинуло 38 компаній ЗСА (в 1986 році — 40 підприємств)

Урядові чинники і економісти твердять, що економіка ЗСА сильна і зростатиме через наступний рік, пересічно на 2.7 відс., рецесії на овиді нема. Затруднення робітника зростає, головно на обслугу. За останню декаду, а особливо останніми роками, американський робітничий сектор переходить з мануфактури (через нижчі платні) на обслугу. Нині мануфактура затруднює 25 відс. робочої сили, в той час, коли професійна обслуга і технічний сектор зростає з 53 до 72 відс. Статистичне бюро затруднень передбачає до кінця сторіччя 25 мільйонів нових місць праці (з 115 до 140 мільйонів працюючих). Фабричні затруднення впадуть на 15 відс., але виробництво-продукція майже не зміниться (22 відс. валової продукції), через автоматизацію і нові технологічні здобутки. Економіка буде зростати, сектор обслуги, через едукацію — вищі платні, буде більшати. За останні два роки, пересічно 70 відс. кінчає середні школи, найбільше в стейті Міннесота, найменще в дистрикті Колюмбія. Нині є запотребування на один мільйон фахових працівників, головно в медицині і компютерах.

Любомир Р. Винар

Заслужений ювілей

(З нагоди 50-ліття наукової праці Олександра Домбровського)

У 1937 році появилася перша наукова праця д-ра Олександра Домбровського — „Геродот і його твір", як вступ до першого повного перекладу Геродотової Скитії на українську мову історика Теофіля Коструби. Від того часу вже минуло повних п'ятдесят років наукової творчости і діяльности нашого видатного українського історика, спеціяліста античної й ранньої історії України, як також дослідника історії релігійного життя в Україні і Східній Европі.

Окремою доменою зацікавлення і наукового дослідження Ювілята є також історія перших віків християнства й історія української культури. Він належить до тих уже дуже нечисленних істориків, які робили перші кроки наукової діяльности на рідних землях. Відзначуючи 50-ліття наукової творчости Ол. Домбровського, бажаємо зупинитися на його вкладі в розбудову українського наукового життя в Україні і на Заході, і на важливіших моментах його наукової творчости. Тут треба також згадати, що Ювілят є видатним публіцистом, який популяризує історичну проблематику історії України на сторінках української преси в Америці, Канаді й Европі — проте публіцистична творчість не входить в рамки цієї статті.

Спершу треба згадати, що Ювілят дістав солідне знання античної історії, історії Східньої Европи й історії методології у Львівському університеті в роках 1934-1938, де студіював історію, як головний предмет, а ґерманістику, як побічний. Тут можна відмітити значний вплив на молодого історика проф. К. Хилінського, керівника катедри античної історії, який ставився толерантно до українських студентів. Свою науково-організаційну діяльність започаткував Ол. Домбровський уже в 1937 році, в якому став секретарем джерелознавчої комісії НТШ (Голова О. Терлецький, заст. гол. Н. Андрусяк). Також треба згадати, що в академічному році 1936/37 українські студенти з Львівського університету, за ініціятивою історика Теофіля Коструби, зорганізували неофіційний семінар історії України для поглиблення знання рідної історії. Опікуном семінара став проф. Іван Крип'якевич. Уже тоді молодий історик мав нагоду нав'язати співпрацю з видатними дослідниками історії України, які гуртувалися біля львівського НТШ. У цьому контексті Ювілята можна уважати представником української історіографічної школи, яка діяла в Галичині при НТШ і якої керівником був Іван Крип'якевич, один із найвидатніших учнів Михайла Грушевського, творця школи української національної історіографії у Львові. У 1939 році Ол. Домбровський був старшим асистентом-волюнтарієм при Інституті Старинної Історії львівського університету, а під большевицькою окупацією далі залишився у Львівському університеті, як старший асистент при Інституті Старинної Історії і при катедрі античної історії під керівництвом Микити Думки. У тому часі співпрацює з І. Крип'якевичем, Я. Пастернаком і іншими видатними науковцями. Немає сумніву, що ця співпраця надзвичайно корисно вплинула на дальшу науково-дослідчу працю молодого історика. З приходом німецької окупації, університет закрито і тоді Ол. Домбровський завідував Бібліотекою Міського Архіву Львова. Уже в 1943 році він докторизується в УВУ, діставши запевнення від В. Щербаківського й Дм. Дорошенка на скоре допущення до габілітації і доцентури. Проте воєнні події перекреслили багато наукових плянів Ювілята. На початку 1944 року він подався з родиною на Захід, а після війни в 1949 році виїхав до Америки. Тут Ол. Домбровський включається в працю Історично-Філософічної Секції НТШ і в 1963 році його вибирають дійсним членом Товариства. Сьогодні нашого історика уважаємо за „старого і правдивого" ентешівця з львівської доби, який завжди намагається допомагати в науковій діяльности НТШ. Рівночасно д-р Ол. Домбровський активно включився у працю УВАН, зокрема секції Античної Історії, що її основував проф. А.С. Коцевалов. Після смерти голови Секції в 1960 році, її очолив Ол. Домбровський. Дійсним членом УВАН він став в 1966 році. У тому році Ювілята вибрали секретарем Управи Академії за головства проф. О. Архімовича, з яким він нав'язав тісну співпрацю відносно дальшого розвитку наукової діяльности УВАН. У зв'язку з цим треба також згадати редакторську працю історика. Після передчасної смерти д-ра Леоніда Соневицького, Ол. Домбровський перебрав редакторство ювілейного видання „Українська Вільна Академія Наук, 1045-1965" (Ню Йорк 1967), а також за редакцією Ол. Домбровського появився перший випуск „Вісті УВАН" у 1970 році, в якому знаходимо важливі матеріяли до історії Академії. Крім того появилася його різні статті про діяльність УВАН в українській пресі.

Можна сказати, що наш Ювілят тоді і тепер повністю розуміє вагу документації діяльности українських наукових установ і тому його науково-організаційна праця в Академії дала тривалі висліди.

На окрему увагу заслуго-

(Закінчення на стор. 4)

Іроїда Лебідь-Винницька

З ПОДОРОЖНЬОГО ЗАПИСНИКА

II.

Вечір призначений на офіційну зустріч і вечерю зі заступником президента університету професором Лі. За круглим столом засідає нас вісім осіб. По середині стола підвищена таца, на якій наставленні різні страви. Таца обкручується і страви наближаються. Це традиційний пир. т. зв. „Пекінська качка". Спочатку подають різні частини качки, мариновані яйця і ярину. Я старався дещо оминути, а наші господарі дуже вирозуміло до того ставляться. Напитки — це червоне і біле китайське 55 відсоткове вино, пиво і сік. По деякому часі „шеф" виносить на таці цілу зарум'янену качку, показує всім і забирає ділити. З'являються на полумиску кусочки м'яса і рум'яної шкірки. Їсти пекінську качку не так просто, кусочки м'яса треба брати патичками, мачати в сливковий сос, класти на малий налисник, відтак додавши свіжої зеленої цибульки, все звинути пальцями і зручно їсти. Наша гостина кінчається зупою, компотом і свіжими яблуками. Під час вечері проф. Лі виголошує промову, підносить кількакратно тост за наше здоров'я та за співпрацю цього університету з університетом Ватерлу в Канаді. Розмова за столом ведеться, надиво, легко й свобідно. Згадано, що Китай сьогодні шукає зв'язків з вільним світом, а не зі Совєтським Союзом, як це було в 1950 роках. З нашого боку пале коментар, що це Китаєві вийде тільки на користь, бо через те, що брав приклад зі Совєтського Союзу, Китай, втратив, щонайменше 30 років росту й розвитку.

Вівторок 2-го вересня

При нашій першій зустрічі я попросила проф. Джоу уможливити мені познайомитись зі шкільною системою Китаю. Сьогоднішній день частинно призначений для цієї цілі. В товаристві пані Чень, з університетського відділу зовнішніх зв'язків, іду оглядати дитячий садочок, подорозі довідуюся дещо про шкільну систему.

Дітей до садочку приймають від сім місяців життя, бо після сьомого місяця, від народження дитини, мати мусить повертатися до праці. В садочку діти є від сім місяців до шість років життя. Початкова школа має шість кляс і охоплює дітей від шести до 12 років. Слідують три кляси нижчої і три кляси середньої школи. У 8 років учень має змогу писати вступні іспити в університет, на який його уряд чи міністерство освіти приділять; інші можливості: вступати до війська або йти до праці, знову ж там, де уряд призначить.

Кожна більша установа в Китаї заосмотрює своїх працівників помешканням та провадить для дітей садочки й школи. Це саме відноситься до університету. Входимо в двоповерховий будинок університецького садочку в якому міститься 300 дітей у віці від сім місяців до шість років. У кімнатах-клясах є по 25 дітей і залежно від віку одна або більше вчительок. Одна половина кімнати заставлена ліжечками, а друга — столиками і кріселками Забавок майже немає. Обстановка бідна і дуже примітивна, але чиста. Діти, на свій вік, надзвичайно здисципліновані, самі залагоджують свої потреби. Навіть найменші немовлятка без пеленок, лиш з розпорками в штанятах. (Пеленок в Китаї я не бачила, всі діти бігають по вулиці з розпорками). Надійшов час обіду — кожна дитина дістала в бляшану миску велику галушку начинену м'ясом і яриною і схопивши її обома руками жадібно їла.

Програма зайнять складається зі співу, ритмічних вправ та рухових гор. Велика частина часу присвячена самообслузі: миттю рук, прятанню.

Прямо неспівзвучно з примітивною обстановкою вражає незвичайно гарна навіть вишукана одежа на дітях. Між дітьми 4-місячна елеґантна доня пані Чень у червоній з білими фальбаночками сукеночці. Питаюся пані Чень — як пояснити такий стан? — У 1980 році, пояснює вона, — вийшов закон, що подружжя може мати лиш одну дитину. Від того часу батьки всю увагу і всі гроші присвячують єдиній своїй потісі; купують їй вишукану одежу, посилають на додаткові лекції: малярства, музики, танців; купують музичні інструменти; одним словом дають все.

— А що якби хтось відважився мати другу дитину? — запитую.

— Це неможливо, уряд не дозволяє, цього не може бути, — категорично каже пані Чень. І дійсно, придивляюся, проходять молоді пари, а біля них одна — одним дитинка, як лялечка плекана і вбрана. Цікаво, який це буде мати вплив на державу, коли покоління надмірно плеканих одинаків стане нею рядити? Найстарші з них тепер мають по шість років.

По полудні в товаристві двох студенток, ідемо до т. зв. Літнього палацу династії Квінґ. Первісна будова повстала тут в 1153 році. Від того часу палац був розбудований головно в 1750 роках та після пожежі в 1860 роках. В 1888 році остання з династії Квінґ імператорка Тсу-Гсі зужила на розбудову палацу всі фонди призначені на будову китайської фльоти. Замість воєнних кораблів вона збудували мармуровий корабель для власної розваги. Її екстраваганція приспішила упадок китайської монархії. Це та сама Тсу-Гсі, що її майстерно описала Перл Бак у своєму творі „Імперіял вумен".

На просторі 290 гектарів, довкола озера Кунмінг, розташовані розкішні будинки палацу. Озеро Кунмінг поглиблено в 1750 роках руками 10,000 робітників, а з викопаної землі насипано гору „Довгого життя", на якій збудовано головний палац.

Заходимо до палацу. Стрункі китайки в розкішних довгих шовкових сукнях, в черевиках на високих плятформа із коронами штучних квітів на головах, дають пояснення, — на жаль по-китайськи. Наші провідниці намагаються пояснити нам усе по-англійськи.

Тут так, як ще за часів імператорки Тсу-Гсі, навіть вона сама, воскова фіґура, сидить на троні з ногами підібганими під себе і дивиться на театральну сцену, на якій нерухомо застигли постаті з китайської мітології.

Продовження буде.

Листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів.

Вшануйте в листопаді велику жертву своїх інвалідів Визвольних Змагань і зложіть щедрий даток на Національний Листопадовий Дар Українським Воєнним Інвалідам.

Датки проситься пересилати на адресу:

SOCIAL SERVICE OF UWV, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

З ДІЯЛЬНОСТИ ВИННИЧЕНКІВСЬКОЇ КОМІСІЇ УВАН

Пожертви на фонд збереження, опрацювання і видання літературної спадщини Володимира Винниченка, список ч. 27.

Звітуємо перед нашими жертводавцями і прихильниками про працю, яку ми виконали цього року і яку плянуємо надалі.

Як інформує сучасна совєтська преса, в Україні відбуваються тепер гострі дискусії з домаганням регабілітувати й повернути досі заборонену творчість В. Винниченка українському народові. За регабілітацію, як пише та ж преса, стоїть уся українська творча інтеліґенція. Проти — деякі високопоставлені бюрократи, що сидять на керівних державних постах. Ми не знаємо чи переможуть ті справді проґресивні, глибоконародні сили української інтеліґенції ту реакційну чорносотенну урядову бюрократію чи ні. Але якби там не було, а ми у вільному світі повинні ще з більшою патріотичною відданістю опрацьовувати і публікувати спадщину В. Винниченка.

Що ми робили минулого року? Коштом щедрого жертводавця на фонд В. Винниченка покійного інж. Всеволода Соколовського опрацьовано і здано до друку неопублікований роман Винниченка „Поклади золота", розпочато працю над упорядкуванням важливих джерельних матеріялів до збірника „Сучасники про Винниченка"; автор монументальної наукової праці „Анотована бібліографія Винниченка" доповнював її багатьма новими матеріялами. Ця праця незабаром вийде у світ у виданні КІУС Альбертського університету; постійно давали консультації й творили можливість працювати над матеріялами архіву Винниченка тим докторантам і дослідникам різних університетів, які мали відповідне зацікавлення.

Що плянуємо надалі? Видати романи: „Соняшна машина", По-свій", „Божки" і „Записки Кирпатого Мефістофеля"; видати том вибраних драм В. Винниченка; упорядкувати збірник „Винниченкова публіцистика від 1905 до 1923 рр."; підготовити і видати монографію „Малярська (мистецька) спадщина В. Винниченка".

На цю важливу для історії української культури й суспільної думки працю Комісії за останній рік надійшли пожертви від таких українських патріотів:

Святослав Боженко (у світлу пам'ять батька проф. Бориса Боженка) — 600 дол.; Володимир Лисий (у пам'ять дорогої незабутньої мами 500; Василь Ростун (св. п. дорогої дружини Тетяни Ростун) — 500; Дмитро Корнієнко — 200; д-р Теодор Костюк — 120; Марія Безпечна — 100; Анна Гувер — 100; Микола Шаблій — 100; Варвара Бакало — 65; Альбертський університет — 50; д-р Галина Шимонович-Рудницька — 50; Віктор Андре — 50; А. В. Діберт (у світлу пам'ять батька В. І. Діберта) — 50; Дмитро Кірєв — 50; Валентина Лімонченко — 50; Любов А. Гансен — 35; Андре Дада — 25; Федір Гайовий — 25; Федір Корсун — 25; інж. Василь Василів — 25; Катерина Несенюк — 20.

Винниченківська комісія УВАН щиро дякує всім жертводавцям і сподівається на дальшу щедру допомогу від свідомої української громади.

УВАН, як наукова установа, користується правом податкових пільг. Усі пожертви на „Фонд Винниченка" можна відрахувати від своїх податків. Чека просимо виписувати на: The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko). Посилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 206 West 100th St., New York, N. Y. 10025.

Винниченківська комісія УВАН

Посвячення храму св. Андрія у Блумінґдейлі

Парафія св. Андрія в Блумінґдейлі, Ілл., на передмісті Чикаґо, готується до завершення своєї довгої праці — посвячення нового храму. Величаве святкування запляновано на три дні, пов'язуючи це свято з Тисячоліттям Хрищення України.

У п'ятницю, 6-го листопада ц. р., о год. 7:30 вечора буде відкрито виставку церковного мистецтва, в якій візьмуть участь сучасні мистці: Багавдин (Ню Йорк), Вирста (Париж), Гарасовська-Дачишин, Рейнарович, Зубар (Філядельфія), Коваленко, Коломиєць і Кочман. У виставці будуть також включені старовинні ікони. Виставка буде відкрита у п'ятницю від 7:30 до 10:00 вечора, в суботу від 10-ої ранку до 11-ої вечора, і в неділю від 12-ої дня до 6-ої вечора. У п'ятницю о год. 9-ій вечора будуть доповідь Галі Коленської з прозірками на тему „Церкви в Україні".

В суботу, 7-го листопада, після Вечірні о 6-ій вечора, о 7-ій в новій авдиторії ім. Івана Трухлого відбудеться духовний концерт, в якому виступатимуть: об'єднаний хор українських православних церков Міннеаполісу, Ст. Пол (дир. Кіра Цареградська), хор „Прометей" собору свв. Володимира і Ольги (дир. Надя Савин), об'єднаний хор ім. Митр. Шептицького катедри св. Миколая і церкви св. Йосифа (дир. Юрій Яримович), хор парафії св. Андрія (дир. д-р Василь Трухлий), Микола Француженко — поезії. Вступ 10 дол.

В неділю, 8-го листопада, о год. 9-ій ранку відбудеться посвячення нового храму святого Андрія. Архиєрейську Божественну Літургію очолят Владики Митрополит Мстислав, Архиєпископ Константин і Єпископ Антоній з участю численного духовенства. По полудні, о год. 2-ій в новій церковній авдиторії відудеться святочний бенкет. За дальшими інформаціями можна звертатися на тел. (312) 439-3274, або на адресу St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church, 300 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, Ill. 60106.

ПОКИЩО НЕВІДОМИЙ терорист, під'їхавши таксівкою під будинок станиці поліції в Осльо, Норвеґія, поклав при вході розривну бомбу. Бомба експльодувала ще заки терорист зумів втекти з будинку. У висліді вибуху загинув терорист, шість поліціянтів були тяжко поранені, а один правдоподібно помер по дорозі до шпиталю. Водій таксі сам зголосився на поліцію для списання протоколу про випадок.

Сумний спогад

Новозбудований храм св. Юра при сьомій вулиці в Ню Йорку був виповнений вщерть. Прийшли парафіяни парафії св. Юра вислухати Святої Літургії, що її в асисті багатьох священиків відправляв їхній колишній улюблений парох, а зараз нововисвячений чикаґський єпископ Владика Іннокентій Лотоцький. Відчувався особливий святочний, якийсь майже родинний настрій. Можна було відчути певну гордість у парафіян, що їхній колишній парох удостоївся такої високої церковної гідности.

Прийшов час на проповідь. Отець ігумен Володимир Ґавліч, ЧСВВ, повільно підійшов до проповідальниці. Він як парох парафії св. Юра, як парох і будівничий нового храму, який з доручення Чину св. Василія Великого не тільки що недавно закінчив будову нової церкви, на яку вже давно чекали, але закінчив її без довгів, він від літ друг і щирий приятель Владики Іннокентія мав його вітати.

На його схорованому, майже сірому обличчі можна було читати напруження і хвилювання, а знаючи близько о. Володимира, я читав на його обличчі придушений силою волі біль і терпіння.

Поплили слова проповіді. Це не були лише слова-фрази, це був вислів його найщиріших почувань, які можуть вийти тільки з найглибшого почуття любови і пошани до приятеля. Були моменти під час його пропо віді, коли відчувалося як тяжко йому говорити. Я не міг тільки відгадати чи причиною цього було зворушення чи біль. Здається, що причиною було одне й друге.

Скінчивши, він склав поклін своєму другові Кир Іннокентієві, вони обнялись і о. Володимир сів на своє місце. Незабаром, мабуть почуваючи себе недобре, з поміччю двох питомців він залишив святилище. Ані він, ані ніхто з присутніх не думав, що о. Володимир Ґавліч залишає це, таке дороге йому святилище востаннє.

Прийшовши додому, я був занепокоєний і виглядом о. Ґавліча і тим, що він мусів вийти перед закінченням такої важної для нього Служби Божої. Рішив зателефонувати. Я почув його змучений, тихий голос. Я перепросив, що докучаю, але вияснив своє занепокоєння. Він подякував за пам'ять і сказав, що від самого ранку почувався дуже зле. Насилу зібрався, бо не міг пропустити того моменту, щоб не привітати свого приятеля Кир Іннокентія з його номінацією на князя Української Церкви. Відчуваючи його втому, я побажав йому доброї ночі і закінчив розмову.

Вночі наступила криза, і о. Ґавліча відвезли до шпиталю. Я дізнався про це рано і по полудні відвідав його. Виглядав краще як попереднього дня і сказав, що почувається ліпше. Звернув розмову на іконостас, що якраз тоді був у кінцевій стадії проєктування. Треба знати, що в той час справа іконостасу займала його цілковиту увагу. З дотогочасних рисунків він знав, що це буде своєрідний шедевр. Він хотів бачати його якнайкраще закінченим. Саме вкоротці мали приїхати проф. Уго Мацеї з Італії та мистець Михайло Дмитренко з Дітройту і ми мали мати остаточну конференцію і затвердження всіх плянів іконостасу та передати їх до виконання. Коли я звернув увагу, що може в зв'язку з його хворобою я зателефоную до проф. Мацеї і М. Дмитренка, щоб не приїздили, він рішуче запротестував. Він сказав: „Я думаю, що до того часу я буду дома, а коли ні, то зробимо конференцію тут, у шпиталі". Такий був о. Ґавліч.

Я часто його відвідував, були кращі дні, були гірші, але ніщо не вказувало, що він скоро верне додому.

Одного пополудня я зайшов до його шпитальної кімнати. Він спав. Якесь дивне враження огорнуло мене. Лице схороване, але лагідно-спокійне. Напроти його ліжка на стіні — хрест з Розп'яттям. Я сів на кріслі біля ліжка і вдивлявся в так знайоме мені обличчя.

Голосніший гамір у коридорі розбудив його. Побачивше мене, він неначе зрадів і тихим змученим голосом промовив: „Добре, інженере, що ви прийшли. Хочу вам сказати, що я дуже хворий, але не повідайте (це його вислів) нікому. Приходить кінець". Я положив свою руку на його і хотів щось сказати, але він поклавши свою другу руку на мою, продовжував: „Дякую вам, інженере, за вашу поміч і приязнь". Ці слова він вимовив майже пошепки. Його очі поволі примкнулись і він заснув.

Не знаю як довго я сидів біля нього. В одному моменті він знову відкрив очі і, насилу всміхаючись, сказав: „Інженере, ви ще тут? Ідіть додому. Хай вас Бог благословить." І зробив у моєму напрямі знак хреста. Я встав і, йдучи до дверей, ще раз оглянувся, підніс долоню на прощання, але його очі вже були закриті.

Через день я знову прийшов до шпиталю. Урядничка сказала мені, що не можу зайти до кімнати о. Ґавліча, бо у нього якраз є лікарі і щоб я зачекав, бо коли вони відійдуть, вона дасть мені знати. Проминула, мабуть, більше як година, коли урядничка підійшла до мене і сказала: „Мені дуже прикро, але я щойно дістала інформацію, що о. Ґавліч помер".

Отець Ґавліч помер. Залишив у смутку родину в Україні, яку дуже любив і якій як міг помагав. Залишив свою чернечу родину, залишив свою парафіяльну родину та широке коло приятелів.

Я втратив дорогого і щирого друга і приятеля, але символічний зв'язок між нами залишився і після його смерті, бо на його могилі видніє скромний сірий пам'ятник з вирізьбленим василіянським горіючим кущем, зроблений за моїм проєктом.

А. Осадца

ПОДЯКА

Дня 14-го вересня 1987 р. відійшов у Вічність на 67-му році життя у Чикаґо, Ілл. наш Дорогий МУЖ, ТАТО І ДІДУНЬО

бл. п.

ЗАХАР КОЛОДІЙ

Цією дорогою складаємо щире Спаси-Біг Родині, Приятелям, Знайомим за участь у похоронних відправах, за квіти, за листовні й усні вислови співчуття, за пожертви на Служби Божі та добродійні цілі.

Сердечна подяка о. мит. М. Бутринському за похоронні відправи і прощальне слово під час похорону; о. П. Корчинському за співучасть в Панахиді; о. М. Панчукові за уділення Найсвятіших Тайн; дияконові д-рові А. Онуферкові за відпровадження тіла Покійного на цвинтар.

Подяка хористам, що своїм співом звеличали пам'ять Покійного. Щиро дякуємо тим, що несли домовину.

Сердечну подяку складаємо д-рові Харкевичеві, інж. Боднарові і інж. Дроздові за прощальні слова в каплиці; маґістрові Стецюкові, пані Федак, проф. Антоновичеві за зворушливі слова на поминальному обіді.

Сердечну подяку складаємо Друзям і Рідні, що прибули з дальших сторін, а особливо Орестові Колодієві, Ігореві Вонс, Лесі Хіч — "De Met" (Де Мет) і родині Сематчин.

Також дякуємо похоронному заведенню Музики за старанне переведення похоронів.

Замість квітів на могилу Покійного члени Родини, Приятелі і Знайомі зложили щедрі пожертви на громадські й добродійні цілі, а саме:

$1000.00 — на оселю СУМ в Барабу, Висконсин
$100.00 — на домівку СУМ
$200.00 — на Організацію Жінок ОЧСУ
$200.00 — на розбудову парафіяльного осередку при парафії свв. Володимира й Ольги
$100.00 — на семінарійний фонд
$250.00 — на Служби Божі
$50.00 — на Люрд у Франції
$50.00 — хорові „Ірмос" при парафії свв. Володимира й Ольги
$150.00 — на радіопередачі
$100.00 — на журнал „Екран"
$50.00 — на „Шлях Перемоги"
$50.00 — на видання книжки про українців з Венесуелі
$50.00 — на Літопис УПА

Усім Жертводавцям щиро дякуємо. Нехай Господь Бог винагородить Вас щедрими ласками.

Дружина Покійного — СОФІЯ
Донька — ЕВГЕНІЯ з родиною
Син — МАРІЯН з родиною

Дирекція Українського Інституту Америки в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Членами та Українською Громадою, що дня 22-го жовтня 1987 р. відійшов у Вічність

бл. п. д-р

Константин Й. Церкевич

активний член УІА, голова Науково-Дослідного Товариства Української Термінології, автор численних наукових праць і визначний громадський діяч.

Горем прибитій Дружині та Родині складаємо найсердечніші співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 23-го жовтня 1987 р. на 83-му році трудолюбивого життя, по тяжкій та короткій недузі відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ВАРВАРА ФЕДОРІВ

ПОХОРОН відбувся дня 27-го жовтня 1987 р. з церкви св. Миколая в Торонто, Канада, на цвинтар Проспект.

У глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР з дружиною ДАРІЄЮ, синами АНДРІЄМ І ЮРІЄМ (ЗСА)
дочка — ДАРІЯ ГОЛИК з мужем СТЕПАНОМ та дітьми ВОЛОДИМИР ГОЛИК з дружиною ДАРІЄЮ
МАРТА ЛИХАЧ з мужем БОГДАНОМ
РОМА ДАНКОВИЧ з мужем ОЛЕСЕМ
правнук — АНДРІЙКО ЛИХАЧ
та дальша Родина в Америці, Канаді та Україні

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 2-го листопада 1987 р., в ранніх годинах відійшла від нас у Вічність

бл. п.

ВАЛЯ КАЛИН-МАГМЕТ

АКТОРКА УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

ПАНАХИДА буде відправлена в середу, 4-го листопада ц. р. о год. 7 30 вечора в похороннім заведенні Литвин-Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 5-го листопада 1987 р., год. 9 30 ранку в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, при 719 Sandford Avenue, Newark, N.J. а опісля на цвинтарі св. Духа, Easton, Pa.

У глибокому смутку:
СТЕПАН — чоловік
ТАМАРА ЗАТУРСЬКА-ЮРЧАК — кузинка
РОМАН ЯЦУШКО — кузин з родиною
ЛЮБОВ ШЕҐЕДИН — кузинка з родиною
ВОЛОДИМИР ЕЛИЇВ — кузин з родиною
та ближча і дальша Родина на Рідних Землях і в Австралії

Торонто вшанувало пам'ять композитора М. Фоменка

Торонто. — У 25-ту річницю смерти визначного композитора Миколи Фоменка тут відбувся вечір, присвячений його пам'яті. Вечір влаштувала Виховна комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій у неділю, 18-го жовтня ц.р., в залі УНО.

Вечір відкрила виховна референтка СФУЖО Оксана Соколик. Вона представила доповідача проф. Юрія Оранського. Проф. Оранський, відомий диригент, музиколог та педагог з Філядельфії, який має серію „Альбомів на екрані" — це доповіді про різних композиторів, ілюстровані музикою та прозірками. Така була й доповідь про М. Фоменка.

Ми побачили Фоменка юнака і молоду людину, а не тільки білоголового старшого чоловіка, яким він залишився у нашій пам'яті. Бачили ми його в оточенні музик, друзів, дітвори, на концертах, у приватному житті, бачили його видані твори, рукописи, листи, навіть конверту, заадресовану на Кантата, замість Канада, бо композитор, коли писав листа, саме компонував Мазепинську кантату.

Чули ми твори Фоменка, виконані ним самим на фортепіяні, його дружиною Ізабеллою-співачкою, дітьми, дорослими, солістами, ансамблями. Різноманітність уривків, приємний баритон доповідача та цікаві знімки створили атмосферу приємного слухання, так що після закінчення авдиторія оплесками дякувала проф. Оранському за винятковий вечір з композитором Миколою Фоменком.

Микола Фоменко був визначним композитором ще в Україні. Його опера „Івасик-Телесик" здобула першу нагороду в Москві на конкурсі „Юного глядача", про що розказував вже давно актор св. п. Михайло Тагаїв, який, граючи одну з ролей опери, був свідком тріюмфальної вистави „Івасика-Телесика".

Однак сьогодні Микола Фоменко в Совєтському Союзі не існує! Проф. Оранський показав нам відбитки сторінок „Української Радянської Енциклопедії" та „Музичної Енциклопедії", виданих в СССР, де немає ім'я Миколи Фоменка.

І тому добре, що Виховна комісія СФУЖО пригадала українській громаді Торонто про подію — 25-ліття з дня смерти визначного композитора. Там — свідомо замовчують. Тому тут ми не сміємо забувати тих, які творили для нас, для української культури.

Заслужений...

(Закінчення зі стор. 2)

вує діяльність д-ра Ол. Домбровського в українському Історичному Товаристві, де він є науковим секретарем, а також членом Редакційної Колеґії „Українського Історика". Саме на терені УВАН і УІТ авторові цих рядків приходилося співпрацювати. Олександер Домбровський є типовим зразком ідеаліста наукової праці. Він присвятив ціле життя вивченню історичної метрики предків української нації, без уваги на важкі життєві обставини. Як людина-науковець він є прямолінійний й безкомпромісовий у засадничих питаннях української історіографії і наукового життя. Саме через цю настанову, часами він не мав вирозуміння серед людей, які „ради хліба" ради „обставин" часами міняли свої погляди і достосовуючися до різних еластичних ліній непотрібних компромісів. В УІТ він також заряджує Архівом Товариства і дбає про документацію його праці. Як дійсний член НТШ, УВАН і УІТ — Ол. Домбровський дав вагомий клад у розвиток українського наукового життя в діяспорі.

У своїх дослідженнях історик Домбровський зосередився над вивченням питання етногенези української нації у контексті протоісторичного процесу на терені України, пов'язаного з початками виникнення державної організації Київської Руси. Зокрема він досліджує антське питання в історії України. Його наукові дослідження з даною науковою тематикою друкувалися на сторінках „Анналів" УВАН, Записок НТШ, „Українського Історика", „Наукових записок УВУ", „Записок ЧСВВ" і інших наукових серійних виданнях українською, німецькою, англійською, італійською і польською мовами. Ювілят є автором біля 300 праць і рецензій. У 1981 році появилася за редакцією і доповненням Ювілята „Нарис Історії Руси-України" Ст. Мішка (Українське Історичне Т-во, 1981, стор. 226.), у якій він подає підсумки своїх досліджень з пра- і ранньої історії України. Також тепер зачинається друкувати історіографічна студія д-ра Домбровського про Геродотову Скитію. Ми вже згадали про дослідження істориком релігійного життя українського народу. Зокрема тут треба вирізнити обширну працю „Нарис Історії Українського Євангельсько-Реформованого Руху" (Ню Йорк, 1979, 662 стор.) З інших ділянок треба згадати допоміжні історичні дисципліни, мемуаристику і реґіональні дослідження. Ювілят зредаґував „Ювілейну Книгу Української Академічної Гімназії у Львові" (Філядельфія 1982, 365 стор.) і цим сплатив данину його улюбленому Львовові, з яким Ювілята в'яже його молодість, початки наукової праці і його академічна діяльність. Д-р Олександер Домбровський не вірить в „забронзування" науковців, діячів і ювілятів — тому я це не буду робити, бо це також не є в моєму стилі. Натомість можна ствердити, що Ювілят вірно служив українській науці, українській історіографії, а також розбудовував в діяспорі українське наукове життя. За це йому належиться наша щира подяка і наше повне признання.

Храмове свято Покрови в Довері

У середу, 14-го жовтня ц.р., парафія в Довері, Фльорида, відсвяткувала своє перше храмове свято Святої Покрови. Службу Божу відправив отець протопресвітер Теодор Форостій з Норт Порт, Фла., в сослужінні настоятеля отця архимандрита д-ра Анастасія та отця протоєрея Михайла Петляка з Сант Петерсбурґу. Церква була переповнена вірними. З'їхалися з досить віддалених околиць, як Мінерал Спрінґ, Орляндо, Інвернес, Ст. Петерсбурґ і околиць. Співав гарно хор. Отець Теодор виголосив прекрасну проповідь і виразно підкреслив значення Святої Покрови в історії українського народу і нашої Церкви. Після того о. архимандрит Анастасій виголосив проповідь англійською мовою. Службу Божу закінчено процесією довкруги церкви. Після Служби Божої відбувся храмовий обід, приготовлений церковним сестрицтвом.

Від ліва: о. архимандрит д-р Анастасій, о. протопресвітер Т. О. Форостій та о. протоєрей М. Петляк.
(Фото: Василь Пасько)

Під час обіду голова парафіяльного уряду Олександер Білий представив гостей та подякував за підтримку новозаснованій громаді. Цей обід був приготований головою сестрицтва Антонією Білою, Марійкою Краснокуцькою, старшою, та Марійкою Краснокуцькою, молодшою, які навіть на цей день звільнилися з праці, щоб це свято закінчилося успіхом. Виступали з промовами о. протопресвітер Теодор, о. Михайло Петляк та Володимир Різник, голова осередку Святого Андрія з Норт Порту. Під кінець о. архимандрит Анастасій, настоятель парафії, подякував присутнім за численну участь у відсвяткуванні першого храмового свята. Парафія Святої Покрови існує лише вісім місяців, але має великий потенціял завдяки о. Анастасію та парафіяльному урядові і сестрицтву. Ніхто з них не боїться закасати рукави та взятися до праці. За один рік куплено землю, яку посвятив Владика Антоній, при цьому сестрицтво улаштувало обід, хоча і під наметом. Збудовано храм Божий, який посвятив Владика Константин з асистою п'ятьох священиків та при великій кількости вірних. Рік після купна землі запрошено на візитацію Владику Антонія відсвяткувати день „Слави" о. Анастасія. Свято закінчилося успішно. Службу Божу відправив Владика Константин у сослужінні чотирьох священиків, присутніх було багато.

Треба відмітити, що вся прикраса церкви виконана власними руками. Наш фінансовий референт Володимир Гарісон власними руками збудував іконостас. Крім того прислугує отцеві в Службі Божій та провадить гурток „Ей-Ей" в церковній залі. Вівтар збудував Іван Жидичин в пам'ять своєї дружини Анни. Родина Остафіїв вклала багато праці в будову церкви, коли деякі особи твердили, що ми нашого пляну ніколи не виконаємо. Вся прикраса церкви є заслугою голови сестрицтва Антонії Білої. Все прикриття в українському стилі вівтаря, тетраподу та прикраса ікон рушниками — це її праця. Так само в день „Слави" Анастасія сестрицтво подарувало о. Анастасію українські ризи, вишиті її руками. Наші дві Марійки Краснокуцькі (шваґерки) вкладають велику працю як в сестрицтві, так і в управі парафії. Старша є секретарем управи і сестрицтва, а молодша — заступницею голови сестрицтва. Так само нова сестриця Гелена Василько вкладає чимало праці в сестрицтві кулінарністю та пожертвами. Заступник голови парафіяльної ради Федір Атаманюк, який також займає функцію господаря, вкладає чимало праці і грошей, щоб наша церква мала гарний вигляд. Родини Ґурана та Варениці пожертвували по тисячу долярів на церкву. Павлюки, Іван та Мотря, подарували репертуар музики для Богослужень, з чого користає хор.

Довер з близького Плент Сити, де щороку відбуваються фестивалі при участи артистів, запрошених з Голливуду, Каліф. Так виглядає праця в парафії Святої Покрови в чудовій місцевості Довер на Фльориді. Отець Анастасій пильно наглядає над духовим життям парафії, а голова парафіяльного уряду Олександер Білий — над адміністративним. У скорому часі парафія входить в другу фазу нашого пляну — почнеться будова монастиря для старших віком священиків, які лишилися без родин. Є надія, що милосердний Господь дасть отцеві Анастасієві та парафіяльному урядові сили та здоров'я перевести це велике діло в життя.

Довер — містечко, яке є при дорозі ч. 4, що веде до Орлендо до „Дизней Ворлд". Запрошуємо всіх відвідати і поселитися в нашій чудовій околиці.

О. Білий

ВЕЛИКА РАДА „ВЕРХОВИНОК"

Учасниці Курінної ради куреня УПС „Верховинки" в Гантері

В суботу і неділю, 17-го і 18-го жовтня, серед чудової осінньої природи гантерських гір, у готелі „Карпатія" відбулася Велика рада куренів УСП і УПС „Верховинки". Крім звітів уступаючої команди порушено цілий ряд справ, а також обговорено плян праці на майбутнє.

Курінь „Верховинки", хоч чисельно невеликий, провадить дуже різноманітну працю: влаштовує мистецькі імпрези для громадянства, вшановує українських дисидентів і сучасних мистців з України, „Вечори юнака" для пластового юнацтва, розповсюджує українську літературу для дітей і молоді, провадить допомогові акції, а поодинокі членки працюють у своїх станицях як виховanці, члени станичних старшин та в крайовому пластовому проводі. „Верховинки" разом з куренем „Перші Стежі" зібрали необхідні фонди і помістили в американському „Ню Йорк Таймсі" дві сторінки в справі українських політичних в'язнів.

На Раді також проведено дві гутірки. Курінна пл. сен. Леся Юзенів відкрила дискусію на тему „Що мені дав Пласт", яка викликала жвавий обмін думок між присутніми. Друга гутірка під час нарад була на тему підготови до святкувань 1000-ліття хрищення України, яку провела пл. сен. Оксана Кузишин, подаючи короткий перегляд наукових видань, які появляться з цього приводу (т. зв. „Гарвардський Проєкт"), та ряд імпрез, концертів та виставок, які наші громади заплянували.

У суботу відбулася спільна вечеря в Лексінґтон готелі з куренем УСП і УПС „Червона Калина", який в той самий час також відбув свою Велику раду. Вечір пройшов у товариській атмосфері і обидва курені підготовили відповідну веселу програму.

На закінчення відбулись перевибори курінної команди з такими вислідами: пл. сен. Леся Юзенів — курінна, пл. сен. Марійка Свинтух — заступниця курінної, пл. сен. Ляриса Зєлик — писар, пл. сен. Оксана Лопатинська — скарбник, пл. сен. Ніна Самокіш — імпрезовий референт, пл. сен. Надія Світлична — хронікар, пл. сен. Оксана Кузишин — міжкурінна зв'язкова.

Дуже позитивним явищем під час ради було те, що старші пластуни куреня брали активну участь у всіх дискусіях та нарадах, а також представили присутнім свій плян праці на майбутнє.

Всі роз'їхалися з почуттям, що корисно, в дружній атмосфері проведено час та з новим запалом до дальшої праці для добра куреня, Пласту і української громади.

О. К-н